

кілька років одержав спеціальне приміщення (Набережно-Хрещатицька, 27), і де сьогодні по шість разів на тиждень за чітко вибудованою програмою демонструються фільми, проходять прем'єри. З вересня того ж року в НаУКМА, на кафедрі культурології розпочато читання курсу «Кіномистецтво». У травні 1995 року почав виходити журнал «Кіно-Театр» (уже вийшло 69 номерів), випускаються книги, присвячені кіно (їх — 10, а також 2 буклети). Проводилися круглі столи, наукові конференції. Тож цілком закономірно, що ця різнобічна діяльність набула статусу наукової. Влітку 2005 року цей статус закріплено інституційно: рішенням Вченої Ради НаУКМА було створено науково-дослідний Центр кінематографічних студій. Упродовж 2006 року в його діяльності, окрім керівника Л.Брюховецької, брали участь завідувач кафедри культурології НаУКМА М.Собуцький, її старший викладач, керівник кіноклубу О.Брюховецька, заступник директора наукової бібліотеки НаУКМА Н.Казакова, студенти С.Мензелевський та О.Папаш. Рік виявився плідним: О.Брюховецька захистила дисертацію й одержала науковий ступінь кандидата філософських наук, О.Папаш та С.Мензелевський здобули II місце в номінації «Культурологія» у конкурсі «Україна чи Малоросія?», який проводив Фонд ім. Чикаленка, Л.Брюховецька випустила книжку «Кіносвіт Юрія Ілленка», презентація якої відбулася у грудні в Українському домі. Спільно з НСКУ центр організував і провів наукову конференцію «Історія українського кіно. Сучасні дослідження» (березень), два круглі столи «Юрій Ілленко і мистецький внесок у кіно» (травень) та «Іван Миколайчук як феномен української культури» (червень), а також презентації книг «Вчора і сьогодні. Затемнені місця в біографії О. Довженка» (упорядник Є.Сверстюк), «Україна в огні» — зб. сербською мовою — (вересень) та «Зачарований Десною. Історичний портрет О. Довженка» Василя Марочки (листопад). У планах Центру — випуск нових книг і подальше дослідження українського та зарубіжного кіно.

«Владика Андрей»

У центрі уваги столичних кінематографістів опинилися сьогодні сакральні пам'ятки Львова, пов'язані з іменем митрополита Андрея Шептицького. Кіностудія імені О. Довженка розпочала зйомки художнього фільму «Владика Андрей» (режисер Олесь Янчук), який ставить за мету відтворити реальний образ духовного проводиря українського народу, котрий майже протягом

півстоліття очолював Греко-католицьку церкву, й водночас розповісти про древній княжий рід, у якому переплелися гілки різних національностей і який прославився своїми діяннями на благо людей.

Загальновідомо, що митрополит врятував життя багатьом євреям. У страшні роки нацистської окупації він переховував у своїй бібліотеці рабина Давида Кахане, а у проповідях та посланнях закликав паству дотримуватися високих моральних засад у жорстокому і страшному ХХ столітті. Підпорядковані йому монастирі відкривали двері перед гнаними. Серед українських і польських сиріт, якими опікувалася церква, переховували також єврейських дітей, котрим видавали фальшиві довідки про хрещення. Численні свідчення про підтримку митрополита досі надходять від врятованих. Проте органи НКВС і служба безпеки Польщі сфабрикували низку звинувачень проти сімейства Шептицьких. У перші ж дні приходу радянської влади енкаведисти розстріляли брата Леона, його дружину й душпастиря. Родинний маєток зруйнували. І хоч самого главу УГКЦ не зачепили, проте розгорнули активну пропаганду на дискредитацію всесвітньо відомої постаті. Його називали ідейним натхненником українських націоналістів, приписували спонсорування підрозділів СС «Галичина», співпрацю з фашистами. Цьому присвячували окремі псевдонаукові монографії, які перевидавалися в різних країнах, передає Укрінформ.

«Нині історична правда знаходить усе більше підтвердження», — зазначив кардинал Любомир Гузар. Свідченням цього стане і майбутній фільм.

Детективна історія про претендента на Оскара*

Восени ті, хто цікавиться українським кіно, після кількох «безфільмових» років Україна знову братиме участь у змаганні за Оскар. Згідно з офіційним веб-сайтом Академії кіномистецтв, цього року одним із претендентів на найкращий іноземний фільм стала «Аврора» режисера Оксани Байрак.

Як керівник Українського кіноклубу Колумбійського університету в Нью-Йорку, я звернувся до компанії «Bayrak Studio» з проханням посприяти показу стрічки в Нью-Йорку. Не отримавши відповіді, я вирішив хоча б дізнатися про неможливу «Аврору». Спершу я звернувся по своїх контактах в Україні. Як з'ясувалося, жоден із моїх знайомих, навіть ті, які працюють у кіноіндустрії, його не бачив. До 31 листопада фільм не показували в кінотеатрах.

Тимчасом, у «спеціальних правилах про нагороду за найкращий фільм іноземною мовою» Американської академії сказано, що «фільм має бути випущено не раніше, як 1 жовтня 2005 року й не пізніше, аніж 30 вересня 2006, і спершу має відбутися його публічний показ на 35 мм або ж 70 мм плівці впродовж щонайменше 7 днів поспіль у комерційному кінотеатрі з вигодою для продюсера та експонента». Далі сказано: «Відбір найкращої стрічки в кожній країні має здійснювати організація, журі або комітет, що має включати митців і/або працівників із царини кінематографіки. Список членів відбіркового комітету має бути подано до Академії не пізніше 1 вересня 2006 року, до 17:00 PDT (Тихоокеанський денний час)».

Я скотактував із IntWestDistribution, компанією, яка співпродюсувала фільм зі студією Байрак. Юлія Малиновська, її PR-менеджер, повідомила по телефону, що Міністерство культури та туризму України затвердило «Аврору» офіційним претендентом від України на Оскар. Пізніше додала, що фільм показували в Севастополі впродовж семи днів у вересні 2006 року, спеціально для того, щоб виконати умови участі в конкурсі на Оскар.

Щоб підтвердити інформацію, я зателефонував Борисові Савченку. Він повідомив, що не бачив фільму. Більше того, професійні інституції, безпосередньо причетні до кіновиробництва, скажімо, Спілка кінематографістів, Центр ім. Олександра Довженка, Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнології ім. Рильського АН України, в якому є відділ кінознавства, кіностудія ім. О. Довженка не брали участі у відборі «Аврори». Тож здається, що навіть якщо Міністерство культури й туризму України й справді запропонувало «Аврору», то зробило це без відома та участі згаданих професійних кіноінституцій.

За допомогою п. Гребенного, відповідального за кінопрокат у Севастополі, я дізнався, що фільму під назвою «Аврора» в місті останні два роки не показували. Крім того, він повідомив, що в місті взагалі немає приватних кінотеатрів. Подумавши, що пані Малиновська помилилася, 15 листопада я написав їй, повідомивши, що її інформація неправдива, і попросив коментаря. Наступного дня я отримав відповідь: «Виробники фільму відповіли на запитання щодо фільму «Аврора» на офіційній прес-конференції. Фільм вийде в широкий прокат 30 листопада». Далі йшли посилання на офіційний сайт Американської кіноакадемії, де фільм було на-